

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8C/27/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313201082
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5313201082.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovu v právnej veci navrhovateľky F. N., I. XX.XX.XXXX, Z., Č., W. XXXX/XX, proti odporcovi V. N., I. XX.X.XXXX, Z. G. Č. U. K., U.. M. XXX/X, t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom Mesto Čadca, Námestie Slobody 30, Čadca v konaní o určenie manželského výživného, takto

rozhodol:

- I. Návrh z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania.
- III. Navrhovateľke a odporcovi priznáva oslobodenie od súdneho poplatku za návrh a za odvolanie.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 30.01.2013 navrhovateľka podala návrh proti odporcovi, žiadala určiť manželské výživné vo výške 10,- € mesačne od 01.01.2013. Návrh bol podaný dňa 30.01.2013. Uviedla, že s odporcom nežije v spoločnej domácnosti asi 18 rokov, takú istú dobu spoločne nehospodária, nevie kde sa nachádza. Odporca neprispieva žiadnou finančnou sumou navrhovateľke, k rozvodu nedošlo. Z manželstva pochádza jedno dieťa N. N., I. XX.X.XXXX, ktorá si vedie samostatnú domácnosť. Požiadala o dávku v hmotnej núdzi, lebo má nízky starobný dôchodok 184,90 € zo Slovenska a 1.217,- Kč z Českej republiky). Má pravidelné mesačné výdavky na elektrinu, kúrenie, ošatenie, potraviny. Manžel jej nedáva žiadne peniaze, žiada preto poskytnúť manželské výživné. Podmienkou poskytnutia dávky v hmotnej núdzi je uplatnenie nároku na výživné.

Na preukázanie svojich tvrdení v návrhu pripojila navrhovateľka rozhodnutia Sociálnej poisťovne na čl. 3 spisu z ktorého je zrejmé, že od 01.01.2013 jej bol zvýšený starobný dôchodok na sumu 184,90 € mesačne, potvrdenie na čl. 4 spisu Českej správy sociálneho zabezpečenia z ktorej vyplýva, že doterajšia výška starobného dôchodku bola zvýšená na sumu 1.217,- Kč mesačne.

Z rozkazu na plnenie na čl. 12 spisu zo dňa 19.02.2013 a z uznesenia Okresného súdu v Čadci č. k. 8C/27/2013-37 zo dňa 16.6.2014 mal súd preukázané, že tento rozkaz na plnenie bol zrušený, pretože ho nebolo možné doručiť odporcovi do vlastných rúk, pretože 20 rokov je nezvestný. Uznesenie o zrušení rozkazu na plnenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.8.2014, navrhovateľka o zrušení rozkazu na plnenie mala vedomosť dňom 29.7.2014, kedy toto uznesenie prevzala.

Zároveň navrhovateľka prevzala aj uznesenie č. k. 8C/27/2013-36 zo dňa 16.6.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.8.2014 a ktorým odporcovi Jozefovi Kultánikovi za opatrovníka bolo ustanovené Mesto Čadca podľa § 29 ods. 2 OSP a § 29 ods. 6 OSP z dôvodu, že jeho pobyt je dlhodobo neznámy.

Ďalej súd konal s týmto opatrovníkom. Vzhľadom k tomu, že opatrovník sa na pojednávanie nedostavil, súd konal a rozhodol v neprítomnosti opatrovníka podľa § 101 ods. 2 OSP.

Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Podľa § 71 ods. 2 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

Podľa § 138 OSP:

(1) Na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

(2) V návrhu musia byť pomery účastníka dokladované

a) vyplneným tlačivom, ktorého vzor uverejní ministerstvo spravodlivosti na svojom webovom sídle, alebo

b) rozhodnutím o hmotnej núdzi podľa osobitných predpisov.

(3) O priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov predseda senátu alebo samosudca upovedomí ostatných účastníkov na najbližšom pojednávaní.

(4) Ak bol účastníkovi priznaný nárok na právnu pomoc podľa osobitného predpisu, takéto rozhodnutie má účinky oslobodenia od súdnych poplatkov v rozsahu, v ktorom mu bola právna pomoc priznaná.

(5) Priznané oslobodenie súd kedykoľvek za konania odníme, prípadne i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že pomery účastníka oslobodenie neodôvodňujú, prípadne neodôvodňovali.

(6) Ak bol účastníkovi oslobodenému od súdnych poplatkov ustanovený zástupca, vzťahuje sa oslobodenie v rozsahu, v akom bolo priznané, i na hotové výdavky zástupcu a na odmenu za zastupovanie.

Sú návrh na určenie manželského výživného zamietol ako nedôvodný. Neboli splnené podmienky na základe ktorých súd má právo priznať manželské výživné podľa § 71 ods. 1, 2 Zákona o rodine. Je zrejmé, že manželia spolu minimálne 18 rokov nežijú, nehospodária. Navrhovateľka v tomto štádiu konania objektívna nebola spôsobilá preukázať ani skutočnosť, či odporca je živým účastníkom konania a teda spôsobilým účastníkom konania. Z celého vykonaného dokazovania zo strany súdu je zrejmé, že pobyt odporcu sa nepodarilo zistiť, z tohto dôvodu sa súdu ani navrhovateľke nepodarilo zistiť ani ďalšie podmienky podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine, teda aká je životná úroveň odporcu ak žije, či je zamestnaný, aký je jeho príjem, aby súd mohol konštatovať, že životná úroveň odporcu je vyššia, ako životná úroveň navrhovateľky a preto je povinný odporca prispievať navrhovateľke titulom manželského výživného, aby životná úroveň obidvoch manželov bola rovnaká. Taktiež podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine súd má prihliadať na starostlivosť o domácnosť, v skutočnosti ale v tejto domácnosti odporca minimálne 18 rokov nežije, teda ani nevytvára náklady na túto domácnosť, nestravuje sa v domácnosti, z jeho strany nedochádza k spotrebe energií v tejto domácnosti. Preto, keď sa stará o domácnosť navrhovateľka, stará sa len výlučne o svoju vlastnú domácnosť, nie o spoločnú domácnosť navrhovateľa

a odporcu a jej spotreba je výlučne len jej spotrebou domácnosti. Z tohto dôvodu súd návrh zamietol pre nesplnenie zákonných podmienok pre priznanie výživného manželke podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine.

V nadväznosti na § 142 ods. 2 Zákona o rodine súd rozhodol tak, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Nemohol konštatovať, že zamietnutím návrhu navrhovateľka je neúspešnou účastníčkou konania. Z vykonaných dôkazov mal preukázané, že navrhovateľka je v hmotnej núdzi, teda jej príjem z dôchodkov je 184,90 € a 1.217,- Kč tak ako uvádzala v návrhu a taktiež bolo preukázané, že nevyhnutnou podmienkou pre priznanie dávky v hmotnej núdzi bolo, aby navrhovateľka požiadala o výživné od povinných osôb. Skutočnosť, že súd nie je viazaný zákonnými ustanoveniami podľa ktorých sa priznáva dávka v hmotnej núdzi, ale § 71 od. 1 Zákona o rodine nemožno počítať na vrub navrhovateľke, ako jej neúspech. Preto súd konštatoval, že domáhanie sa výživného nie je neúspechom navrhovateľky a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

V nadväznosti na § 138 OSP navrhovateľke i odporcovi priznal právo na oslobodenie od súdneho poplatku za návrh i za prípadné odvolanie vzhľadom k majetkovej situácii navrhovateľky, ktorá má starobný dôchodok vo výške 184,90 € zo Slovenskej republiky, a 1.217,- Kč z Českej republiky. Rovnako súd priznal oslobodenie i odporcovi, pre tože v tomto štádiu konania nie je zrejmé jeho majetková situácia, je zastúpený opatrovníkom, ktorého súd nemohol zaviazat' podľa § 2 ods. 2 poplatkového zákona k zaplateniu tohto súdneho poplatku za návrh namiesto navrhovateľky. Takéto oslobodenie od súdneho poplatku je však možné i dodatočne odňať pri zistení, že došlo k zmene pomerov resp., že pomery boli iné ako sa súdu javili v deň rozhodnutia v nadväznosti na § 154 ods. 1 OSP.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto jeho písomného vyhotovenia, prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline (§ 201, § 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods.2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods.3 OSP).

Podľa § 205 ods.2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods.1 OSP). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom

stave, je záväzný pre každého (§ 159 ods.2 OSP). Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie (§ 161 ods.1 OSP). Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť (§ 161 ods.2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z.) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 OSP).